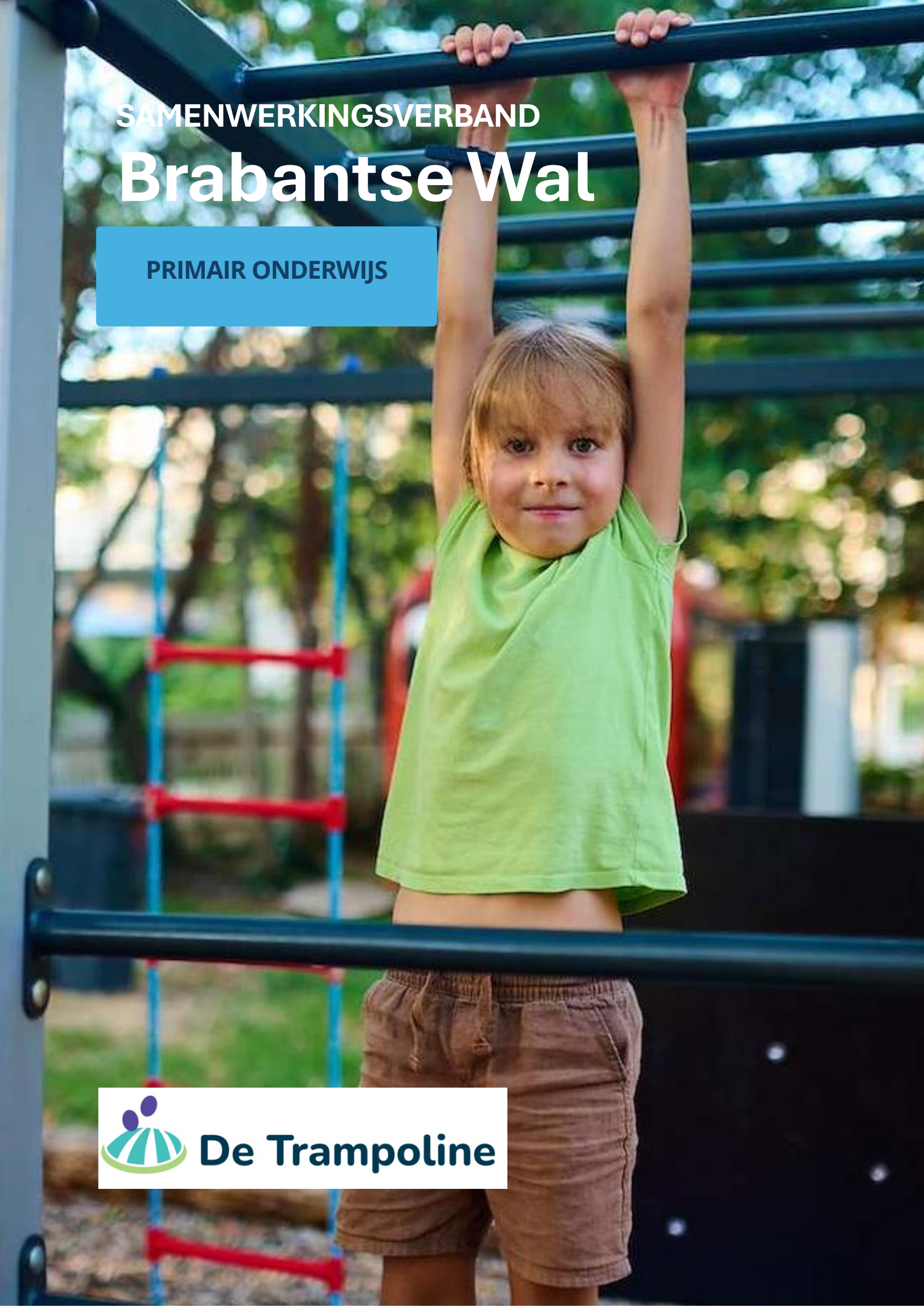

SAMENWERKINGSVERBAND

Brabantse Wal

PRIMAIR ONDERWIJS

De Trampoline

Inhoud

Inleiding 3

1. Leeftijdbereik 4
2. Wanneer kan De Trampoline helpen? 4
3. Werkwijze/ aanmelding/ plaatsing 4
4. Afstemming thuis en school en zorg 5
5. Bemanning en huisvesting van de Trampoline 6

Praktische zaken 7

Didactisch proces 7
Sociaal-emotionele aanpak 7
Gedragsinterventies 8
De doelenkaart 9
De fasenkaart 9
Gevoelensthermometer 9
Stoplicht 9
Schooltijden 9
Dagindeling 10
Bijzondere dagen, feestelijke activiteiten 10
Afspraken 11
Voorbeelden ondersteuningsbehoeften van de leerkracht/school: 11
Voorbeeld ondersteuningsbehoeften van de leerling 12

Inleiding

De Trampoline is bedoeld voor leerlingen van groep 3 tot en met 8 die extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling en/of werkhouding. De Trampoline is er niet alleen voor de leerling. Ook de leerkracht van de eigen basisschool wordt tijdens het traject begeleid.

Het uitgangspunt is dat een leerling zich zo veel mogelijk binnen de eigen basisschool kan blijven ontwikkelen. Daarom blijft de leerling tijdens het traject ingeschreven op de eigen school en blijft hij of zij ook onderdeel van de eigen klas. De ondersteuning bij De Trampoline is tijdelijk en duurt maximaal twintig weken. In deze periode onderzoeken we samen wat de leerling nodig heeft om zich verder te ontwikkelen en wat de leerkracht kan helpen om hier binnen de eigen groep zo goed mogelijk bij aan te sluiten.

Het doel is dat de leerling na de periode bij De Trampoline weer volledig onderwijs kan volgen op de eigen basisschool. Wanneer tijdens het traject blijkt dat een andere onderwijsomgeving beter aansluit bij de behoeften van de leerling, wordt samen met ouders en school onderzocht wat een passende vervolgstap is.

1. Leeftijdbereik

De Trampoline is bedoeld voor leerlingen uit groep 3 tot en met groep 8. Een leerling kan maximaal twintig weken deelnemen aan De Trampoline. Voor leerlingen in groep 8 geldt dat zij na november van het laatste schooljaar niet meer kunnen starten. Dit heeft ermee te maken dat er voldoende tijd nodig is om samen met de leerling, ouders en school aan de afgesproken doelen te werken en ervoor te zorgen dat wat de leerling leert ook goed kan worden toegepast op de eigen school.

2. Wanneer kan De Trampoline helpen?

Soms heeft een leerling tijdelijk extra ondersteuning nodig om zich prettig te voelen op school, tot leren te komen en deel te nemen aan de groep. De Trampoline kan passend zijn voor leerlingen die bijvoorbeeld:

- moeite hebben met het reguleren van hun gedrag of emoties;
- zich vaak boos, druk of impulsief gedragen;
- juist stil, teruggetrokken, angstig of onzeker zijn;
- moeite hebben met hun werkhouding;
- veel last hebben van faalangst;
- moeite hebben met concentratie of motivatie.

Niet het gedrag zelf staat daarbij centraal, maar de vraag: wat heeft deze leerling nodig om zich verder te kunnen ontwikkelen?

Wanneer de leerkracht merkt dat het ondanks de ondersteuning op school nog onvoldoende lukt om goed aan te sluiten bij wat de leerling nodig heeft, kan De Trampoline worden overwogen. Samen wordt dan gekeken naar de behoeften van de leerling én naar wat de leerkracht nodig heeft om de leerling goed te kunnen begeleiden.

3. Werkwijze/ aanmelding/ plaatsing

Wanneer school denkt dat De Trampoline mogelijk passend is, wordt dit eerst met ouders besproken. Met toestemming van ouders wordt de gedragswetenschapper van de school betrokken. Ouders, school en de gedragswetenschapper bekijken samen wat de leerling nodig heeft en welke doelen centraal moeten staan tijdens de periode bij De Trampoline. De aanvraag verloopt vervolgens op dezelfde manier als een aanvraag voor een arrangement.

De doelen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op het leren omgaan met emoties, het vergroten van het zelfvertrouwen, het verbeteren van de concentratie of werkhouding, het omgaan met andere kinderen of het leren omgaan met situaties die de leerling moeilijk vindt.

De leerling blijft gedurende de hele periode ingeschreven op de eigen basisschool. Op maandag en dinsdag gaat de leerling naar De Trampoline. Op woensdag, donderdag en vrijdag volgt de leerling onderwijs op de eigen basisschool.

Tijdens de dagen bij De Trampoline wordt gewerkt aan de afgesproken doelen. Tegelijkertijd blijft de leerling werken met het onderwijsprogramma van de eigen basisschool. Zo blijft de verbinding met de eigen klas en de leerstof behouden.

De leerkracht van De Trampoline heeft wekelijks contact met de leerkracht van de basisschool. Samen bespreken zij de ontwikkeling van de leerling en welke aanpak goed werkt. De leerkracht van de eigen school krijgt praktische adviezen die in de klas kunnen worden toegepast. Waar nodig kan de leerkracht van De Trampoline ook begeleiding in de klas bieden.

Op deze manier proberen we ervoor te zorgen dat wat een leerling bij De Trampoline leert, ook toepasbaar wordt op de eigen school.

4. Afstemming thuis en school en zorg

Een goede samenwerking tussen de leerling, ouders, de eigen basisschool en De Trampoline is belangrijk. Een leerling beweegt immers tussen verschillende omgevingen. Hoe beter de begeleiding op elkaar aansluit, hoe gemakkelijker het voor een leerling wordt om nieuwe vaardigheden ook in andere situaties toe te passen.

Ouders kennen hun kind goed en kunnen belangrijke informatie geven over wat thuis helpt en wat juist lastig is. De school ziet de leerling in de klas en weet wat daar goed gaat en welke situaties nog moeilijk zijn. Bij De Trampoline kunnen nieuwe vaardigheden gericht worden geoefend en kan worden onderzocht welke aanpak helpt.

Wanneer naast de ondersteuning vanuit school aanvullende hulp nodig is, wordt dit met ouders besproken. Als andere professionals betrokken zijn, kan de begeleiding waar nodig en met toestemming van ouders op elkaar worden afgestemd.

5. Bemanning en huisvesting van de Trampoline

De Trampoline wordt begeleid door een leerkracht en een leerkrachtondersteuner. Daarnaast wordt de groep ondersteund door een gedragswetenschapper van het samenwerkingsverband. De groep is bewust klein, zodat er ruimte is voor individuele aandacht, observatie, begeleiding en het oefenen van nieuwe vaardigheden.

De Trampoline is gehuisvest in een klaslokaal in het gebouw van SO De Kornalijn, Guido Gezellelaan 18 in Bergen op Zoom.

Praktische zaken

Didactisch proces

In de Trampoline wordt aandacht geschonken aan het leerlingenwerk van de eigen basisschool van de leerling; de methoden van de eigen school worden hierbij gebruikt. De leerlingen maken hetzelfde werk als de medeleerlingen van de eigen school, zodat ze woensdag goed kunnen aansluiten. Handleidingen, nakijkboekjes en inlogcodes van digitale verwerkingsprogramma's worden door de school aangeleverd.
Wekelijks staan op hun individuele takenkaart: taal, rekenen, lezen, spelling, schrijven, begrijpend- en technisch lezen en evt. methode gebonden toetsen of het maken van LVS/LOVS-toetsen.
De basisschoolleerkracht zorgt ervoor dat de takenkaart uitgeprint wordt en aan het kind samen met de werkschriften en het overige werk wordt meegegeven. In de Trampoline wordt het werk afgetekend met een paraaf zodat men precies kan zien of het werk ook allemaal gemaakt is. Al het werk wordt nagekeken. Hierbij wordt een letter T geplaatst, van Trampoline groep, zodat ouders, leerlingen en leerkrachten kunnen zien waar en hoe ze hun werk gemaakt hebben.
Het uiteindelijke resultaat wordt bekeken, maar vooral het proces wordt samen met de leerling besproken. De leerling krijgt extra ondersteuning, begeleiding voor de diverse vakken wanneer dit nodig is. In overleg met de basisscholen wordt de leerstof van de leerling aangepast.
Ook kunnen er toetsen afgenomen worden in de groep. Alle toetsen worden heen en weer meegenomen door de leerling in een gesloten envelop.

Sociaal-emotionele aanpak

Een veilige en respectvolle omgeving en sfeer in de groep worden ondersteund door tal van hulpmiddelen: van foto's met gedragsregels van de school tot individuele thermometers, doelen- en fasenkaarten, dagritmekaarten en timetimer. Er wordt gewerkt vanuit een voortdurende een positieve benadering (School Wide Positive Behavior Support (SWPBS)). Er zijn in het rooster diverse momenten ingebouwd waarin specifiek gedrag en emoties aan bod komen. Daarnaast worden indien een leerling dit nodig heeft, apart tijd ingeruimd om hierover te praten.

Kinderen wordt geleerd over de eigen emoties te praten, maar ook om zich in te leven in wat hun gedrag en uitlatingen doen bij een ander. Er wordt pauze gehouden samen met de leerlingen van de Kornalijn om interactie met andere leerlingen te stimuleren.
In de Trampoline wordt veel tijd besteed aan het werken en spelen met divers spel-/ontwikkelingsmateriaal. Er wordt buiten gewerkt, in de keuken en aan vaardigheden m.b.t. techniek/handvaardigheid. De leerlingen werken voornamelijk met een eigen plan. Samenwerken, rekening houden met elkaar, veiligheid, respect, elkaar helpen, geduld hebben, samen genieten, plezier hebben en verantwoordelijkheid, zijn hierbij belangrijke zaken.
De leerlingen geven elkaar positieve feedback (nadruk op hetgeen er goed ging). Leerlingen worden voortdurend positief benaderd. In plaats van: "Wiebel niet zo op je stoel!", wordt er een compliment gegeven op het moment dat hij/zij stil zit: "Wat goed dat je rustig op je plek zit".
Zo krijgen de leerlingen (meer) zelfvertrouwen en snappen ze waarom en hoe ze beter anders kunnen handelen. Dat werkt motiverender dan een herhaaldelijk straffend geluid.
Dagelijks worden de gevoelens van de leerlingen en de daarbij gekozen handelingen besproken ten aanzien van vooral sociale/emotionele situaties. De leerling leert in een uitgebreidere en steeds wisselende vorm zijn gevoelens te uiten/bespreken. We gebruiken daarvoor diverse sociaal emotionele programma's. Zo helpen we de leerlingen te ontdekken waar ze sterk in zijn maar ook wat moeilijk voor ze is en op welke manier ze hieraan kunnen werken.

De Trampoline werkt vanuit een trauma sensitieve houding. Wanneer de groepssamenstelling het toelaat worden er lessen uit het lesprogramma 'Wat je meemaakt. Begrijpen wat er gebeurt in je hoofd, je hart en je lijf.' gegeven.

Gedragsinterventies

Observatie van het gedrag en de werkhouding van de leerling speelt de gehele begeleidingsperiode een grote rol. De begeleiding is vooral gericht op gedrags-verandering, het positief veranderen van het zelfbeeld en de competentiegevoelens van het kind. Ook bespreken we de moeilijkheden en hoe de leerling dit op een andere manier zou kunnen oplossen.
Gedragsafspraken worden visueel, door middel van de doelenkaarten, fasenkaarten, gevoelensthermometer, stoplichtmodel en met behulp van diverse sociaal-emotionele programma's gemaakt. Voorbeelden hiervan zijn: SWPBS gedragslessen, PAD, SOEMO, Kwink, Wat je meemaakt, Schatgravers, Aandachtsvangers, 'Elke dag een emmertje vol.', ed.

De doelenkaart

Dit is een dagelijks ingevuld, gedetailleerd overzicht van gehaalde doelen ingevuld door de leerkracht samen met de leerling. Zo kunnen de kinderen zien of hun inschatting klopt en leren ze zichzelf kennen. Deze kaart is ook belangrijk voor de basisschool die regelmatig terugkoppelingen krijgen van hoe het met hun leerling gaat.
Met de kaart wordt duidelijk dat het kind bepaalde momenten goed op zijn doelen moet letten. Deze kaart kan dus voor een positievere focus op de leerling zorgen. Vaak weten de leerlingen niet goed te omschrijven waar het nu fout of goed gaat. Met behulp van een doelenkaart weet de leerling beter wat er van verwacht wordt en waar dus aan gewerkt moet worden.

De fasenkaart

Op de fasenkaart worden de behaalde stickers ingekleurd. Bij het behalen van 20 stickers kan de leerling, grabbelen of kan het kiezen voor 10 minuten eigen tijd. In deze 10 minuten mag de leerling een spelletje doen, puzzelen, lezen of tekenen.

Gevoelensthermometer

Indien nodig kunnen de leerlingen werken met de thermometer van gevoelens om hun emoties te kunnen uiten t.a.v. de sterkte van hun emotie. Dit gaat om klassikale thermometers, maar ook om individuele thermometers, waarbij de leerlingen kunnen aangeven of ze zich rustig, kalm en prettig voelen in de groene zone. Leerlingen krijgen beter zicht op hun emoties en kunnen dan zien of het geuite gedrag past bij de hoogte van de emotie.
Sociale vaardigheden worden geleerd door middel van reële sociale situaties. Dagelijks wordt er gewerkt/besproken met behulp van het emotiewiel van Kwink.

Stoplicht

Met behulp van een stoplicht leren de leerlingen omgaan met problemen. Dit stoplichtmodel is leermodel om op een rustige manier problemen systematisch aan te pakken. Het stoplicht wordt in combinatie gebruikt met Meichenbaum.

Schooltijden

Leerlingen komen op maandag en dinsdag van 8.30- 15.00 uur naar de Trampoline. De overige drie dagen bezoekt de leerling zijn/haar eigen basisschool. De Trampoline kan een enkele keer gesloten zijn i.v.m. studiedagen. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht door de Trampoline.

Schoolvakanties lopen gelijk met de vakanties van ‘De Kornalijn’.

Dagindeling

8.15-8.30 u Binnenkomst leerlingen
8.30-9.00 u Behaalde doelen met de leerling bespreken. Terugkoppeling basisscholen, complimentenronde en onderdeel sociaal/emotioneel programma vervolg.
9.00-10.00 u Werkblok; leerlingen gaan aan het werk met hun eigen basisschool programma
10.00-10.15 u Fruit eten en mondelinge onderwijsactiviteit
10.15-10.30 u Pauze (buiten/binnenspelen)
10.30-11.30 u Werkblok; leerlingen gaan aan het werk met hun eigen basisschool programma
11.30-12.00 u Sociaal-emotionele ontwikkeling
12.00-12.20 u Middageten
12.20-12.40 u Pauze (buiten/binnenspelen)
12.40-13.00 u Mondelinge onderwijsactiviteit en AVI-lezen
13.00-14.00 u Werkblok; leerlingen gaan aan het werk met hun eigen basisschool programma
14.00-14.40 u Algemene ontwikkeling; diverse activiteiten, zoals tuin, koken, taken, spelactiviteit, techniekles, gedragslessen, Rots & Water, ed.
14.40-15.00 u Gezamenlijke afsluiting van de dag. Behaalde doelen met de leerling bespreken.

Bijzondere dagen, feestelijke activiteiten

De Trampoline sluit soms aan bij activiteiten van ‘De Kornalijn’; de leerlingen blijven echter onder toezicht van de leiding van De Trampoline. Ten aanzien van het jaarprogramma denken we dan aan: festiviteiten, uitgenodigde gasten, muzikanten, acties, sportdag, bijzondere feesten, koningsdag of onderdelen van de sint, kerst en paasviering.
Wanneer er feestjes, sport- en spelactiviteiten op de eigen basisschool zijn, wordt er met de leerling, leerkracht en ouders overlegd of de leerling deelneemt aan deze activiteit om de groepsbinding met de school van herkomst te behouden. Ten aanzien van studiedagen of vrije dagen van de eigen basisschool wordt overlegd met de ouders en leerkracht van de Trampoline.

Afspraken

- De ouder(s)/verzorger(s) regelen zelf het vervoer naar en van De Trampoline met de gemeente.
- Gemeenten zijn op de hoogte van dit speciale arrangement, waarvoor vervoer kan worden aangevraagd.
- Takenkaart basisschool bij de werkschriften van de leerling.
- De doelenkaart moet altijd op maandag klaarliggen bij de Trampoline.
- Dinsdagmiddag wordt de doelenkaart ingevuld meegegeven naar de basisschool.
- De basisschool vult op woensdag, donderdag en vrijdag de doelenkaart samen met de leerling in.
- Lesboeken blijven bij De Trampoline (voorzien van een stempel/logo van de school van herkomst), werkschriften gaan heen en weer tussen basisschool en De Trampoline.
- Schoolwerk zoals (LVS/LOVS) toetsen kunnen in een gesloten envelop meegegeven worden. Deze komen in een gesloten envelop retour. Dictees kunnen worden afgenomen en gaan ook mee in een gesloten envelop.
- Indien de leerling afwezig is, geven de ouders dit op maandag en dinsdag door aan De Trampoline; aan de eigen basisschool op woensdag, donderdag en vrijdag.
- I.v.m. het continurooster neemt de leerling een gezonde pauzehap (fruit en drinken) mee en een lunchpakket. Er wordt melk aangeboden door De Trampoline.
- In het voorjaar wordt er soms buiten gewerkt, wilt u daar rekening mee houden t.a.v. de kleding voor die dagen.

Voorbeelden ondersteuningsbehoeften van de leerkracht/school:

- De leerkracht wil leren beter inspelen op de emoties van [x]. Hoe kan hij/zij veiligheid en vertrouwen opbouwen?
- De leerkracht wil meer duidelijkheid in de oorzaak van boze buien bij [x]. Wat zijn op dat moment de ‘triggers’?
- De leerkracht wil handvatten om de heftige buien van [x] voor te zijn. Hoe kan hij/zij, voordat het fout gaat, zorgen voor afleiding en een uitlaatklep?
- De leerkracht wil ondersteuning om de begeleiding van [x] te integreren binnen het hele groepsproces.
- Hoe kan de leerkracht de opgedane vaardigheid overdragen naar de leerkracht van [x] volgend schooljaar?

Voorbeeld ondersteuningsbehoeften van de leerling

- [x] mag leren zich te uiten. Hij/zij mag leren wat hij voelt en over zijn gevoelens te praten.
- Wat is echt gedrag en wat is gespeeld gedrag? (gevoelens, emoties).
- [x] mag leren op een goede manier met andere kinderen (buiten) te spelen. Hij/zij is nu selectief bij het kiezen van vrienden en kan spel niet lang volhouden.
- [x] mag leren nee te accepteren en om te gaan met dingen die nog niet zo goed lukken.
- Hij/zij moet merken dat dit normaal is en dat het bij leren hoort om eerst iets niet te kennen.